

тури повинно створити міцний фундамент особистості для формування навичок правової поведінки, необхідних для ефективного виконання випускниками основних соціальних ролей у суспільстві (громадянина, платника податків, виборця, члена родини, власника, споживача, працівника тощо).

Таким чином, вивчення права є найважливішим компонентом соціально-гуманітарної освіти і виховання особистості, належить до пріоритетних дисциплін, що забезпечують можливості правової соціалізації підлітків. Правове виховання спрямоване на створення умов, необхідних для ефективного виконання юними членами спільноти основних соціальних ролей у суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Фіцула М. М. Правове виховання учнів : метод. посіб. / М. М. Фіцула. – К. : ІЗМН, 1997. – 148 с.
2. Теорія держави і права (опорні конспекти) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кравчук. – К. : Атіка, 2003. – 288 с.
3. Зарицький О. Л. Правове виховання як домінант формування правової культури / О. Л. Зарицький // Європейські перспективи. – 2011. – № 2, 1. – С. 98–102.
4. Орлова О. О. Механізм правового виховання / О. О. Орлова // Вісн. Луган. держ. ун-ту внутр. справ. – 2005. – № 4. – С. 57–65.
5. Кутиркін А. А. Шляхи розвитку теорії та практики правового виховання населення України / А. А. Кутиркін // Право України. – 2008. – № 3. – С. 122–125.

Черкас Катерина Шалвівна,
здобувач вищої освіти 4-го курсу
факультету для підготовки підрозділів
стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Скиба Елеонора Костянтинівна,
професор кафедри гуманітарних
дисциплін та психології поліцейської
діяльності Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ, доктор філософських наук, доцент

НОВІТНІ ВИМОГИ ДО ВЗАЄМОВІДНОСИН ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ІЗ ГРОМАДЯНАМИ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Взаємодія громадян з поліцією є важливим елементом для визначення того, який рівень довіри в суспільстві та в позитивному, чи негативному світі громадяни думають щодо роботи поліцейських. Кожен співробітник пра-

воохоронних органів присягає дотримуватися законів України і служити населенню, яке йому доручено захищати. Іноді це передбачає опитування свідків, підозрюваних, потерпілих та інших учасників інциденту, що свідчить про спілкування поліцейських с громадянином. Протягом останніх кількох років було проведено багато досліджень з різних аспектів сприйняття громадянами поліції, щоб визначити, з чого складаються ці уявлення та думки. Розглядаючи біологічні та соціально-економічні фактори, які можуть мати для себе цивільні особи, і те як поліцейські самі можуть вплинути на ці думки. Необхідно, щоб поліція поводитись з людиною справедливо, з великою стурбованістю проблемам, щоб в особи з'явилося почуття довіри.

Правову основу взаємодії поліції та суспільства на засадах партнерства утворюють такі джерела: Конституція України від 28.06.1996; Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015; Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22.06.2000; Наказ МВС України від 28.07.2017 №650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції»; Наказ МВС України від 19.12.2017 №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України».

Вітчизняний науковець Г. О. Балл вважає, що «норму діяльності можна охарактеризувати як соціально задану основу, в межах якої будується (чи повинна будуватися) дана діяльність. Будь-яка норма розрахована на багатократне застосування. В цьому полягає відмінність норм від завдань і конкретних доручень щодо реалізації певних дій у визначених ситуаціях. Але завдання та доручення функціонують в межах, окреслених певними нормами. Доручення чи наказ керівництва набуває сили в межах загальної норми, що вимагає від працівника поліції їх виконання» [1].

Щодо розгляду питання проблем взаємодії, то до цього можна віднести кілька ключових проблем, пов'язаних з роботою, які також можуть вплинути на довіру до поліції. Нехтування чи байдужість до проблем, які вони оперують, дискримінація груп людей, корупція серед офіцерів та недбайливе ставлення до оточення викликають проблеми довіри. Одним із запропонованих методів для сприяння зміцненню або відновленню довіри є розбудова поліції, яка формує свою діяльність на засадах дотримання принципів справедливості у своїй практичній діяльності, поваги до прав і свобод громадян, а також буде відкритою та прозорою щодо того, як поліція діє та приймає рішення. Важливо, щоб громадяни могли знати чи застосовується принцип справедливості та на яких підставах відбувається дія поліції.

Звертаючись до Закону України «Про Національну поліцію», то до ст. 5 «Взаємодії поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування» говорить про те, що поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів, це являється основним регламентом щодо ство-

рення відповідних відносин суспільства з поліцією.

«Щодо взаємодії поліції з населенням, то тут основним суб'єктом взаємодії виступає дільничний офіцер поліції. Основні завдання дільничного офіцера поліції у цій сфері регламентуються Наказом Міністерства внутрішніх справ України № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції», а саме: 1) діяльність, що ґрунтується на принципі взаємодії з населенням на засадах партнерства та має на меті співпрацю з громадянами, громадськими організаціями, установами, підприємствами різних форм власності; 2) взаємодія з органами державної влади та місцевого самоврядування, населенням й утвореними відповідно до чинного законодавства громадськими формуваннями з охорони громадського порядку; 3) виконання завдань, спрямованих на дотримання прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави тощо».[2]

Як правило, завжди краще бути ввічливим з іншими, ведучи щоденні справи. Від співробітників завжди чекатимуть ввічливості та професіоналізму, ці прості, але важливі кроки допоможуть забезпечити взаємодію з працівниками правоохоронних органів. Кожен любить, щоб до нього ставились з повагою та гідністю. Поліцейський може бути твердим, але справедливим. Поліцейський не є суб'єктом права лише в межах своєї особистості. Більше того, в очах суспільства він - це частина уряду і працює лише з метою служіння громадськості, перед якою поліція має бути підзвітною. Важливим елементом підзвітності є відкритість. Таємність у роботі поліції є не тільки небажаною, але й необґрунтованою. Підзвітність також має на меті реагування на проблеми та потреби громадян. Це означає управління поліцейськими ресурсами найбільш економічно вигідним засобом.

«Існуючий проект «Поліцейський офіцер громади» – це наступний крок у реформі Національної поліції. Його основна ціль – забезпечити кожному територіальну громаду окремим офіцером, який не тільки працюватиме на території цієї громади, але й житиме там. Його головне завдання – орієнтуватися на потреби місцевого населення, підтримувати постійний контакт із мешканцями, щоденно забезпечувати порядок на своїй території, своєчасно реагувати на проблеми громади та запобігати вчиненню правопорушень. Проект спрямований на надання професійних поліцейських послуг у невеликих населених пунктах, що полягає не лише у реагуванні на вчинення правопорушення, а й насамперед у забезпеченні захисту та безпеки громади, задоволенні її потреб» [3].

Для того, щоб підвищити рівень взаємодії діяльності поліцейських з населенням необхідно дотримуватись та розуміти, наприклад, такі принципи:

- дотримуватися формули ефективності роботи поліції - це функція контролю за злочинністю, попередження злочинів, вирішення проблем, задоволення громадян, якість життя та залучення осіб, як наприклад, людей залучають на якісь заходи щодо охорони публічного порядку;

- створювати взаємну довіру між поліцією та громадою, що є надзвичайно важливою для існування ефективної поліції;
- запобігання злочинності має бути гнучкою, довгостроковою стратегією, коли поліція та громадянин колективно зобов'язуються вирішувати складні та хронічні причини злочинності;
- розуміння людей, що поліцейська діяльність громади вимагає знань, доступу та мобілізації ресурсів населення;
- звернути увагу, що поліція з населенням може досягти успіху лише тоді, коли керівництво поліції та урядовці з ентузіазмом підтримують її принципи та положення;
- правоохоронна діяльність з громадинами повинна розподіляти ресурси та послуги на основі аналізу, ідентифікації та прогнозування закономірностей та тенденцій, а не випадків та інше.

«Аналіз і використання зарубіжного досвіду участі населення у правоохоронній діяльності – дійовий інструмент якісного покращення співробітництва поліції і населення та реальна можливість підвищення ефективності роботи поліції. В теперішній час назріла потреба у прийнятті нових нормативно-правових актів МВС України, Національною поліцією України, які повинні регламентувати особливості взаємодії правоохоронних органів з населенням. Необхідно підготувати методичні рекомендації про тематику та порядок проведення занять з громадськими формуваннями правоохоронної спрямованості, розробити механізм залучення до правоохоронної діяльності осіб, які не є членами громадських формувань» [4].

Список використаних джерел:

1. Балл Г. А. Нормы деятельности и творческая активность личности / Г. А. Балл // Вопросы психологии. – 2012. – № 6. – С. 25–34.
2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції / Наказ Міністерства Внутрішніх Справ України від 28.07.2017 № 650. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>
3. Нормативна база. URL: <https://sheriffua.org/news/harkov/politsejski-ofitseri-gromadi-je-a-vidomchoji-normativnoji-bazi--nemaje8846>.
4. Взаємодія поліцейських. URL: <http://apnl.dnu.in.ua/tom2/12.pdf>.